

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 715/2020
15.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Јасмине Васовић и Веска Крстајића, чланова већа, са саветником Олгицом Козлов, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због продуженог кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 2. у вези става 1. у вези члана 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Јоване Вучковић-Пејчић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Лесковцу К 780/14 од 22.03.2019. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 670/2019 од 23.10.2019. године, у седници већа одржаној 15.09.2020. године, једногласно је, донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Лесковцу К 780/14 од 22.03.2019. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 670/2019 од 23.10.2019. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку, док се у односу на преостале повреде закона, поднети захтев **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу К 780/14 од 22.03.2019. године, између осталих, ставом I, окривљени АА оглашен је кривим због извршеног продуженог кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 2. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од једне године и три месеца и новчану казну у износу од 150.000,00 динара коју је дужан да плати у року од 15 дана по правноснажности пресуде а у противном ће иста бити замењена казном затвора тако што ће за свких започетих 1.000,00 динара новчане казне бити одређен један дан казне затвора. Окривљени је обавезан да суду накнади трошкове кривичног поступка и паушала.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 670/2019 од 23.10.2019. године, одбијена је, као неоснована, жалба браниоца окривљеног АА, у ставу I изреке, и потврђена првостепена пресуда, док је усвајањем жалбе Основног јавног тужиоца у Лесковцу првостепена пресуда, у ставу II изреке, у односу на окривљеног ББ укинута и предмет, у том делу, враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против наведених пресуда, правноснажних у осуђујућем делу у односу на окривљеног АА, на основу члана 482. и члана 483. став 1. и 2. ЗКП, бранилац окривљеног АА, адвокат Јована Вучковић-Пејчић, поднела је захтев за заштиту законитости због повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) и повреде из члана 439. тачка 1) и тачка 2) ЗКП, у вези са одредбом члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, уз предлог Врховном касационом суду да усвоји поднети захтев те да побијане пресуде укине и предмет врати на првостепено суђење.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, Републичком јавном тужиоцу, и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП) размотрио списе предмета са одлукама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Поднетим захтевом браниоца окривљеног се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, уз образложење да је побијаним пресудама учињена повреда члана 5. став 1. КЗ јер је на окривљеног примењен закон који није важио у време извршења кривичног дела, за које је осуђен. Могућност да лице - коме је фактички поверено обављање одређених послова у правном лицу, буде кривичноправно одговорно је уведена у Кривични законик на основу Закона о Изменама и допунама Кривичног законика из децембра 2012. године који се примењује од априла 2013. године, што је након временског периода у коме је утврђено да је окривљени учинио кривично дело за које је осуђен.

Врховни касациони суд изнете наводе оцењује као неосноване.

Из списка предмета, изреке првостепене пресуде произлази да је окривљени правноснажно оглашен кривим за радње учињене у периоду од 01.11.2010. године до 31.01.2012. године.

Одредбом члана 112. став 5. Кривичног законика („Службени гласник РС“, број 85/2005 и 88/2005 који је ступио на снагу 01.01.2006. године) прописано је да се „одговорним лицем сматра власник предузећа или другог субјекта привредног пословања или лице у предузећу, установи или другом субјекту којем је, с`обзиром на његову функцију, уложена средства или на основу овлашћења, поверен одређени круг послова у управљању имовином, производњи или другој делатности или у вршењу надзора над њима **или му је фактички поверено обављање појединих послова.** Одговорним лицем сматра се и службено лице кад су у питању кривична дела код којих је као извршилац означено одговорно лице, а у овом законiku нису предвиђена у глави о кривичним делима против службене дужности, односно као кривична дела службеног лица“.

Иста формулација прописана је и у свим наредним изменама Кривичног законика које су се примењивале од 11.09.2009. до 05.01.2010. године, од 06.01.2010. до 31.12.2012. године, од 01.01.2013. до 31.05.2017. године и последњим изменама које се примењују од 01.06.2017. године до данас.

Имајући у виду напред наведено, да од времена извршења предметних кривичнопрвних радњи до времена пресуђења, у наведеном делу, кривични закон није измењен, Врховни касациони суд налази да су напред изнети наводи неосновани, с`обзиром на то да је на предметне кривичноправне радње окривљеног АА правилно примењен закон те да није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

На исту повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП одбрана указује и наводима да се у радњама окривљеног АА не стичу битна обележја продуженог кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 2. у вези става 1. у вези члана 61. Кривичног законика за које је оглашен кривим већ се евентуално у његовим радњама могу стицати елементи кривичног дела неосновано исказивање износа за повраћај пореза и порески кредит из члана 173а Закона о пореском поступку и пореској администрацији.

Врховни касациони суд изнете наводе оцењује као неосноване, с`обзиром на то да се према чињеничном опису радњи извршења предметног кривичног дела у радњама окривљеног АА стичу сва битна обележја предметног кривичног дела пореска утаја, како објективна, која се односе на саму радњу извршења окривљеног, тако и субјективна - која се односе на урачунљивост и умишљај окривљеног АА, која представљају законска обележја кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 2. у вези става 1. КЗ. Самим тим, овај суд, налази да су неосновани наводи у поднетом захтеву да се у радњама окривљеног евентуално стичу битна обележја кривичног дела неосновано исказивање износа за повраћај пореза и порески кредит из члана 173а Закона о пореском поступку и пореској администрацији.

Осим напред наведеног, поднетим захтевом се указује и на повреду одредбе члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП који представља законски разлог за подношење захтева за заштиту законитости од стране браниоца окривљеног. На исту повреду се указује наводима „да је сведок ВВ иницирала поступке теренске контроле пореске инспекције; учествовала у свим поступцима; да је имала право да доказује чињенице, доставља доказе и документацију у складу са Законом о пореском поступку и пореској администрацији, док окривљени АА није учествовао у поступцима теренске контроле, дакле у њима није био странка, па коришћење одлука донетих у пореском поступку као доказа у редовном кривичном поступку представља незаконит доказ у смислу одредбе члана 16. став 1. ЗКП“.

Изнетим наводима се по оцени Врховног касационог суда указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање - члан 440. ЗКП, која повреда закона не представља законски разлог за подношење захтева за заштиту законитости од стране браниоца окривљеног, у смислу члана 485. став 4. у вези става 1. ЗКП, из ког разлога је поднети захтев, у наведеном делу, оцењен као недозвољен.

Осим тога, поднетим захтевом браниоца окривљеног се нумерички указује и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, али се ни наведена повреда не опредељује односно не конкретизује у чему се иста састоји.

Како Врховни касациони суд приликом одлучивања о захтеву за заштиту законитости браниоца, везан разлозима из члана 485. став 1. у вези става 4. ЗКП, те делом и правцем побијања који су истакнути у захтеву за заштиту законитости, како је

то изричито прописано чланом 489. став 1. ЗКП, то значи да суд одлучујући по захтеву за заштиту законитости, уколико разлози и повреде закона нису изричито наведени, нема законских овлашћења да по службеној дужности тумачи и оцењује о којој се повреди закона ради, из ког разлога поднети захтев, у напред наведеном делу, нема прописан садржај.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредаба члана 30. став 1. Закона о уређењу судова, применом члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) и тачка 3) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник,
Олгица Козлов, с.р.

Председник већа-судија,
Бата Цветковић, с.р,

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић